

บทบรรณาธิการ

นับว่าเป็นเรื่องที่น่าภาคภูมิใจที่วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย สาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปะ ได้ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI หรือ Thai Citation Index) และจัดเข้าอยู่ในฐานข้อมูล TCI เรียบร้อยแล้ว และจะถูกคัดเลือกเข้าสู่ฐานข้อมูล ACI (ASEAN Citation Index) ในโอกาสต่อไป

บทความส่วนใหญ่ที่ตีพิมพ์ในฉบับนี้ เป็นบทความวิจัยที่มาจากหลากหลายสาขา เรื่องแรก **วนิดา เขียวงามดี** ได้เขียนบทความเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ โดยใช้แนวคิดเรื่องหลักสมรรถนะ เพื่อมุ่งให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสมรรถนะมาใช้ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งกล่าวถึงสมรรถนะว่าเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล และองค์ประกอบของสมรรถนะที่สำคัญคือ แรงจูงใจ อุปนิสัย อัตมโนทัศน์ บทบาททางสังคม ความรู้และทักษะ โดยสำนักงาน กพ. ได้กำหนดสมรรถนะเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ทุกภาคส่วนราชการนำหลักสมรรถนะมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพของบุคคลในภาครัฐ โดยกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนต้องมีสมรรถนะหลัก 5 สมรรถนะด้วยกัน คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ บริการที่ดี การส่งมอบความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม และการทำงานเป็นทีม ส่วนผู้บริหารก็ต้องมีสมรรถนะทางการบริหาร 6 สมรรถนะ คือ สภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ การวางกลยุทธ์ภาครัฐ ศักยภาพเพื่อนำการเปลี่ยนแปลง การควบคุมตนเอง และการสอนงานและการมอบหมายงาน บทความวิจัยที่ศึกษาเรื่องสมรรถนะอีกเรื่องหนึ่งคือ สมรรถนะที่จำเป็นของฝ่ายผลิตรายการโทรทัศน์ ของ **สมานใจ ชันทีท้าว** ได้ศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะที่จำเป็นของบุคลากรฝ่ายผลิตรายการโทรทัศน์ และพบว่าสมรรถนะของบุคคลที่มีหน้าที่ผลิตรายการโทรทัศน์ที่สำคัญตามลำดับคือ องค์ประกอบด้านทักษะ การจัดการ ด้านการผลิต และด้านกระบวนการ นอกจากนี้ก็มีเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัฒนาชุมชนของพัฒนาการจังหวัด ที่ **ธัชฤทธิ์ ปนารักษ์** ศึกษาวิจัยเพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัฒนาชุมชนของพัฒนาการจังหวัด และพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของพัฒนาการจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในสามลำดับแรกคือ การจัดการความรู้ การมีทัศนคติที่ดี และการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ซึ่งสอดคล้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรง

ด้านธุรกิจ SMEs **จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล** ได้ศึกษาการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีให้เหมาะสมสำหรับธุรกิจ SMEs โดยรวบรวมรายชื่อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของไทยและแหล่งสืบค้นไว้ 32 แห่ง ซึ่งโปรแกรมเหล่านี้ได้มาจากการพัฒนาโปรแกรมขึ้นใช้เอง การซื้อโปรแกรมสำเร็จรูป และการว่าจ้างหน่วยงานภายนอกพัฒนาโปรแกรม แต่จากการสำรวจก็พบว่าการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่มีจำหน่ายในท้องตลาดเป็นที่นิยมใช้กันมาก นอกจากนี้ก็พบปัญหาและอุปสรรคของการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ ได้แก่ เกิดความยุ่งยากในการประยุกต์ใช้โปรแกรมให้เข้ากับลักษณะของธุรกิจ การเชื่อมต่อกันระหว่างระบบย่อย ความยุ่งยากในการใช้งานและการออกรายงาน ผู้ใช้ขาดความรู้ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนไม่มีบริการหลังการขาย แต่การเลือกใช้โปรแกรมบัญชีที่เหมาะสมกับธุรกิจจะมีประโยชน์และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ประหยัดเวลา ลดทรัพยากรมนุษย์ ลดต้นทุนการดำเนินงาน และความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการทำงาน

จากการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวของระบบทุนนิยมในปัจจุบันนั้น ทำให้ไทยได้รับผลกระทบในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นด้านประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของคนไทยที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ประกอบกับประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพและให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย จึงได้จัดทำโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงขึ้น ในปี พ.ศ. 2552 จำนวน 160 หมู่บ้าน เพื่อเสริมความเข้มแข็งให้ชุมชนและเป็นการนาร่องเพื่อขยายโครงการไปยังหมู่บ้านอื่นๆ รวมถึงจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่ใช้เป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ในท้องถิ่น การดำเนินงานเหล่านี้จำเป็นต้องมีการ

ประเมินผลโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้หรือไม่ ดังนั้น **ธีรศักดิ์ อุณหารมย์เลิศ และคณะ** จึงได้ทำการศึกษาการประเมินโครงการค่ายเรียนรู้อุณหภูมิกาย นำชีวิตพอเพียงปี 2550 - 2553 ด้วยการสอบถามผู้มีส่วนร่วมโครงการ 3 กลุ่มคือ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ และนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ และพบว่าโดยภาพรวมโครงการดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับมาก และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อีกทั้งนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการก็ได้รับความรู้ความเข้าใจและได้ประสบการณ์ตรง ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย ซึ่งนับได้ว่า งานวิจัยเรื่องนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่อการขยายโครงการดังกล่าวไปได้ทั่วทุกหมู่บ้าน

สำหรับด้านภาษาศาสตร์ **กรกช อุตตวิริยะนุภาพ** ได้ศึกษาเปรียบเทียบคำสรรพนาม “man” ที่มีใช้ในภาษาเยอรมันกับคำเทียบเคียงของสรรพนามในภาษาไทย โดยใช้ข้อมูลจากคลังข้อมูลสองภาษาเทียบเคียงสองทิศทางที่ประกอบด้วยเรื่องสั้นร่วมสมัยของ 2 ภาษาดังกล่าว สำหรับคำว่า “man” ในภาษาเยอรมันนั้นมีความหมายดั้งเดิมคือ “ผู้ชาย” หรือ “มนุษย์” และมักแปลเป็นภาษาไทยแบบตรงตัวว่า “คนเรา” แต่ไม่สามารถใช้ในบริบทเดียวกันกับ “man” ได้ทุกครั้ง จึงเป็นคำสรรพนามที่มีปัญหาและไม่มีเอกภาพ จากการศึกษาสรุปได้ว่า ภาษาไทยมีรูปของคำเทียบเคียงคำสรรพนาม “man” ในภาษาเยอรมันได้ 14 รูป ซึ่งภาษาไทยที่เทียบเคียงได้กับประโยคที่ใช้ “man” ในภาษาเยอรมันนั้นส่วนใหญ่เป็นประโยคที่ไม่มีประธาน

ฉบับนี้มีบทความวิจัยที่หาอ่านได้ยากเรื่องหนึ่งคือ การจำลองวัตถุทางพิพิภพศาสตร์สำหรับคนตาบอด ของ **ธีรอาภา บุญจันทร์** โดยศึกษาจากการทดลองกับคนตาบอดที่โรงเรียนคนตาบอดธรรมสากล จังหวัดสงขลา ด้วยการสร้างวัตถุจำลองที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้คนตาบอดสามารถสร้างภาพเสมือนของวัตถุจริงขึ้นในสมองได้ อันทำให้คนตาบอดสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป จากการศึกษาได้ข้อสรุปว่า วัตถุจำลองที่ดีต่อการสัมผัสเพื่อการรับรู้ของคนตาบอด ควรมีรูปทรงหรือลักษณะเฉพาะของวัตถุ มีขนาดที่เหมาะสม มีลักษณะเสมือนจริง มีความปลอดภัย และต้องคงทน

และอีกเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจคือเรื่อง ก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2015 : ข้อท้าทายหลักสูตรการท่องเที่ยวและการผลิตบุคลากรของประเทศเวียดนาม ของ **อารีย์ ธีรสัตยาพิทักษ์** เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์หลักสูตร จุดอ่อนและจุดแข็งของหลักสูตรดังกล่าว เพื่อเตรียมความพร้อมเรื่องการบริหารและการท่องเที่ยวเพื่อการเข้าสู่สังคมอาเซียนของประเทศเวียดนามในปี ค.ศ. 2015 ผลการศึกษาพบว่ามหาวิทยาลัยในเวียดนามได้จัดการเรียนการสอนหลักสูตรดังกล่าวมาตั้งแต่หลังปี ค.ศ. 2000 และปัจจุบันมีทั้งหมด 40 แห่ง แต่สามารถผลิตบัณฑิตได้เพียงร้อยละ 50 ของความต้องการแรงงานด้านการท่องเที่ยว หลักสูตรดังกล่าวมีทั้งจุดอ่อนและจุดแข็ง สำหรับจุดอ่อนที่พบก็คือ การขาดงบประมาณสนับสนุนการบริหารจัดการหลักสูตร คุณภาพการเรียนการสอน และคุณภาพบุคลากรที่สอน เมื่อได้วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดจุดอ่อนก็พบว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษาของเวียดนามไม่สอดคล้องกับกระแสความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาโลก ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเรื่องนี้ น่าจะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษาของไทยที่จัดการเรียนการสอนหลักสูตรการท่องเที่ยว เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมอาเซียนของไทยในอนาคต

กองบรรณาธิการขอขอบคุณนักวิชาการทุกท่านที่กรุณาส่งบทความมาลงตีพิมพ์ และหวังว่าบทความต่าง ๆ ที่นำเสนอเหล่านี้จะให้ความรู้แก่นักวิชาการและผู้อ่านทั่วไปได้เป็นอย่างดี สุดท้ายนี้ใคร่ขอเรียนเชิญนักวิชาการทุกท่านได้ส่งบทความที่น่าสนใจมาลงตีพิมพ์ในวารสารมหาวิทยาลัยศิลปากรฉบับถัดไป เพื่อเผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

รองศาสตราจารย์ระเบียบ สุภาวีรี

บรรณาธิการ